

**Dréacht-Treoirlínte maidir le ceanglais mhaoirseachta a fhorbairt le haghaidh
sábháilteacht dóiteáin i saoráidí beostoic¹**

Rialacháin riaracháin na hAireachta Gnóthaí Baile, Tógála agus Digitithe

An ... 2024 - II-515-00000-2021/066

Eisíonn an Aireacht Gnóthaí Baile, Tógála agus Digitithe na rialacháin riaracháin seo a leanas:

Clár an Ábhair

Clár an Ábhair.....	1
1 Raon feidhme.....	2
2 Cuspóir sábháilteachta.....	2
3 Riachtanais uisce a mhúchadh, soláthar agus rochtain uisce a mhúchadh.....	2
4 Criosanna dóiteáin.....	3
4.1 Olltoirt na gcriosanna dóiteáin.....	3
4.2 Saoráidí beostoic oscailte.....	3
4.3 Saoráidí beostoic iata.....	4
5 Ceanglais maidir le comhpháirteanna agus ábhair inslithe.....	4
6 Doirse.....	4
7 Bealaí éalaithe.....	5
8 Imeachtaí le haghaidh tarrtháil ainmhithe.....	5
9 Trealamh teicniúil le haghaidh foirgneamh.....	6
10 Córais braite dóiteáin.....	7
11 Múchtóirí dóiteáin.....	7
12 Rialacháin um shábháilteacht ó dhóiteán, pleananna comhraicthe dóiteáin agus oibleagáidí oibreoirí.....	7
13 Meastóireacht.....	8
14 Teacht i bhfeidhm.....	8

¹ Tabharfar fógra i gcomhréir le Treoir (AE) 2015/1535 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Meán Fómhair 2015 lena leagtar síos nós imeachta chun faisnéis a sholáthar i réimse na rialachán teicniúil agus na rialacha maidir le seirbhísí na Sochaí Faisnéise (IO L 241, 17.9.2015, lch. 1).

1 Raon feidhme

- 1.1 Tá feidhm ag na Treoirlínte seo maidir le ceanglais faoi § 51 de Rialacháin Foirgníochta Stáit Mecklenburg-Pomerania Thiar (LBauO M-V) le haghaidh saoráidí beostoic a bhfuil a bhfoirgnimh ar leibhéal urlár na talún agus ag an am céanna níos mó ná 1 600 m² achar urláir (§ 2 (4) uimh. 3 LBauO M-V) nó níos mó ná 10 000 m³ olltoilleadh ciúbach (§ 2 (4) uimh. 20 LBauO M-V). Mura sonraítear ceanglais níos airde sna Treoirlínte seo nó mura gceadaítear ceanglais níos ísle, beidh feidhm ag ceanglais LBauO M-V.
- 1.2 Tá feidhm aige seo is cuma cé acu an oibríochtaí faoi phribhléid iad na hoibríochtaí de réir bhrí § 35 de Chód Foirgníochta na Cónaidhme nó oibríochtaí tráchtála.
- 1.3 I gcás athruithe substaintiúla ar shaoráidí atá ann cheana, déanfar sábháilteacht ó dhóiteán a sheiceáil i gcomhréir leis na Treoirlínte seo.
- 1.4 Eisiatar saoráidí stórála talmhaíochta, stórais bheatha agus sadhlanna ón raon feidhme.

2 Cuspóir sábháilteachta

I gcomhréir le § 14 LBauO M-V, ní mór saoráidí beostoic a shocrú, a thógáil, a mhodhnú agus a chothabháil chun ráig dóiteáin agus leathadh dóiteáin agus deataigh (leathadh dóiteáin) a chosc agus, i gcás dóiteáin, chun tarrtháil daoine agus ainmhithe agus oibríochtaí éifeachtacha comhraicthe dóiteáin a chumasú. Baintear amach an cuspóir sábháilteachta maidir le hainmhithe a tharrtháil freisin agus na hainmhithe ag fanacht sa struchtúr le linn na tine, gan dochar a dhéanamh dóibh.

3 Riachtanais uisce a mhúchadh, soláthar agus rochtain uisce a mhúchadh

- 3.1 Áirítear leis an gcumas dóiteáin a chomhrac go héifeachtach soláthar leordhóthanach uisce comhraic dóiteáin chun an mhaoin a chosaint. Féadfar a áireamh ar an trealamh teicniúil a úsáidtear chun uisce comhraicthe dóiteáin a sholáthar línte soláthair ina bhfuil hiodrantanna agus cúltascí uisce comhraicthe dóiteáin atá neamhspleách ar na línte soláthair sin amhail toibreacha uisce comhraicthe dóiteáin, linnte uisce comhraicthe dóiteáin agus naisc shúchán uisce comhraicthe dóiteáin le dobharlaigh oscailte. Ní mór an méid uisce comhraicthe dóiteáin a bheidh ar fáil a bheith 192 m³/u ar a laghad ar feadh dhá uair an chloig. Déanfar foráil le bearta breise maidir leis an méid uisce comhraicthe dóiteáin nach féidir a thógáil ón soláthar poiblí uisce óil. Ní mór soláthar uisce comhraicthe dóiteáin a dhaingniú sula ndéantar é a choimisiúnú. Tá feidhm aige sin freisin maidir le haon choimisiúnú páirteach.
- 3.2 Ní mór rochtain a bheith ag an mbríogáid dóiteáin ar na pointí eastósctha uisce comhraicthe dóiteáin ó cheann ceann na bliana. Ní mór na pointí eastósctha a bheith suite lasmuigh de limistéar contúirte na saoráide beostoic. Ní bheidh pointí eastósctha uisce comhraicthe dóiteáin níos mó ná 300 m ón tsaoráid bheostoic.
- 3.3 In áiseanna beostoic iata cosúil le halla, ní mór doirse rochtana briogáide dóiteáin a sholáthar sna ballaí seachtracha ag eatraimh nach faide ná 40 m (comhfhreagraíonn sé sin do dhá oiread raon scairdeitleáin de thart ar 20 go 25 m) chun tarrtháil daoine agus ainmhithe a chumasú agus chun oibríochtaí éifeachtacha comhraicthe dóiteáin a chumasú. Agus iad á bhforoinnt ina n-urranna atá scartha ó thaobh struchtúir de, ní mór oscailtí oiriúnacha a chruthú chun oibríochtaí comhraicthe dóiteáin a dhéanamh ón taobh amuigh. I measc na n-oscailtí oiriúnacha, go háirithe, tá fuinneoga le airde leac

seachtrach nach mó ná 1.20 m, doirse agus codanna de na ballaí seachtracha is féidir leis an mbriogáid dóiteáin a bhaint.

- 3.4 Ní mór bealach rochtana is inseolta ag innill dóiteáin a bheith ag saoráidí beostoic a bhfuil limistéar inúsáidte acu ar mó é ná 3 000 m². Ní mór do bhealaí rochtana na ceanglais a leagtar síos sna Treoirínte maidir le limistéir le haghaidh na briogáide dóiteáin, arna leasú, a chomhlíonadh.

4 Criosanna dóiteáin

4.1 Olltoirt na gcriosanna dóiteáin

- 4.1.1 I gcomhréir le § 30(2), an chéad abairt, pointe 3 LBauO M-V, déanfar foirgnimh a úsáidtear chun críocha talmhaíochta a fhoroinnt ina gcriosanna dóiteáin nach mó ná olltoirt 10 000 m³. Leagtar amach eisceachtaí i bpointí 4.2 agus 4.3.

- 4.1.2 Chun olltoirt na gcriosanna dóiteáin a chinneadh, ní chuirfear san áireamh íoslaigh atá ceangailte go hoscailte leis an mbunurlár trí urláir lataí agus a úsáidtear go heisiach chun sciodar (claisteanna sciodair) a bhailiú agus rití folaithe amuigh faoin aer de shaoráidí beostoic iata.

4.2 Saoráidí beostoic oscailte

- 4.2.1 I gcás saoráidí beostoic oscailte, féadfar criosanna dóiteáin ar mó ná olltoirt 10 000 m³ iad a cheadú faoi réir na gcoinníollacha seo a leanas:

- a) Tá an tsaoráid bheostoic oscailte foroinnte ag painéil bhalla, síleála agus dín neamhdhócháin atá 5 m ar leithead ar a laghad ina trí chuid dóiteáin ar a mhéad, agus gan gach ceann acu níos mó ná 10 000 m³,
- b) caithfidh ballaí na gcodanna dóiteáin seo a bheith oscailte ar feadh dhá thríon ar a laghad d'fhad iomlán na saoráide beostoic agus na hoscailtí seo a bheith 1.5 m ar airde ar a laghad, agus
- c) níor cheart go ndéanfaidh titim tine de chuid dóiteáin amháin difear do chobhsaíocht na gcodanna dóiteáin in aice láimhe (slabhra cinéimiteach a chosc).

- 4.2.2 I limistéir na bpainéal balla, síleála agus dín dá dtagraítear i bpointe 4.2.1(a), ní mór páirteanna ualachiompartha, insliú agus foirmobair a dhéanamh as ábhair neamh-indóite. Ní mór díon éadrom tréscaoilteach atá déanta as ábhair indóite a dhearadh sa chaoi nach dtitfidh ná nach sílfidh aon pháirt dhóite sa limistéar seo. Níor cheart dromchlaí fótavoltacha a shuiteáil sa limistéar seo agus ní mór sreangú leictreach a threorú i nduchtanna cábla neamh-indóite agus iad a chlúdach le hábhar neamh-indóite. Is féidir tuilleadh faisnéise maidir le dearadh mionsonraithe a fháil sa treoir dhoiciméad 'Sábháilteacht choiscithe dóiteáin struchtúrach i bhfoirgnimh talmhaíochta, feirmeoireacht eallaigh' arna fhoilsiú ag Arbeitsgemeinschaft Landtechnik und landwirtschaftliches Bauwesen in Bayern e.V., Freising 2013 (<https://www.alb-bayern.de/media/files/0001/leitfaden-brandschutz-lf.11-10.2013.pdf.pdf>).

- 4.2.3 Ní dhéanfar an olltoirt atá iniata ag na painéil bhalla, síleála agus dín dodhóite a áireamh mar chuid d'olltoirt incheadaithe na gcodanna dóiteáin dá dtagraítear i bpointe 4.2.1(a).

4.2.4 Ní rachaidh leithead iomlán na saoráide beostoic oscailte thar 40 m i dtreo na bpainéal dodhóite balla, síleála agus dín dá dtagraítear i bpointe 4.2.1(a). Ní mór oibríochtaí comhraithe dóiteáin a bheith indéanta ó dhá thaobh urchomhaireacha den chuid dóiteáin faoi seach.

4.3 Saoráidí beostoic iata

4.3.1 Ní bheidh níos mó ná dhá chrios dóiteáin i saoráidí beostoic iata. De mhaolú ar phointe 4.1, féadfar criosanna dóiteáin suas le holltoirt 15 000 m³ a cheadú i saoráidí beostoic iata, más rud é:

- a) go bhfuil rith faoin aer ar fáil do na hainmhithe aonair chomh maith le lorg in aghaidh an ainmhí atá níos mó ná an lorg a cheanglaítear faoi na forálacha reachtúla maidir le hainmhithe feirme a choinneáil;
- b) tá an dion mar cheann uachtair na saoráide beostoic iata;
- c) go bhfuil fráma an dín ar a laghad moillithe le tine nó go bhfuil sé déanta as ábhair thógála dodhóite, agus go bhfuil an dion agus an t-insliú déanta as ábhair thógála neamh-indóite, seachas scannán an dín agus bacainn gaile;
- d) ní shíneann na criosanna dóiteáin níos faide ná 40 m in aon treo agus is féidir oibríochtaí comhraithe dóiteáin a dhéanamh ó dhá thaobh urchomhaireacha den chrios dóiteáin; agus
- e) tá na ballaí dóiteáin frithsheasmhach freisin faoi ualach meicniúil breise agus tógtar iad 50 cm ar a laghad os cionn an dín.

5 Ceanglais maidir le comhpháirteanna agus ábhair inslithe

5.1 Maidir le frithsheasmhacht in aghaidh dóiteáin agus iompraíocht dóiteáin, ní mór do bhallaí agus tacaí ualachiompartha, ballaí seachtracha, deighiltí agus síleálacha na híoscheanglais a leagtar amach i dTábla 1 a chomhlíonadh.

Tábla 1: Ceanglais íosta maidir le hiompar dóiteáin agus frithsheasmhacht in aghaidh dóiteáin

Comhpháirteanna/ábhair	Iompar dóiteáin/frithsheasmhacht in aghaidh dóiteáin
Ballaí ualachiompartha agus fáscaidh, tacaí ábhair inslithe	moilliú dóiteáin dodhóite
Ballaí agus síleálacha spásanna cóiríochta agus seomraí teicniúla	moilliú dóiteáin
Ábhair thógála le haghaidh uasteorainneacha agus uasteorainneacha ar fuaidreamh	dodhóite

6 Doirse

6.1 Ní osclófar doirse ná geataí i gcoinne treo an éalaithe.

6.2 Caithfidh dúnadh oscailtí i mballaí spásanna cóiríochta a bheith dúnta go docht agus féindúnta ar a laghad, agus i mballaí seomraí teicniúla agus stórála agus ceardlanna ní mór go mbeadh moilliú dóiteáin, dúnadh daingean agus féindúnadh ar a laghad.

6.3 Caithfidh dúnadh oscailtí i mballaí dóiteáin a bheith frithsheasmhach ó dhóiteán, dúnta go daingean agus féindúnta ar a laghad.

7 Bealaí éalaithe

7.1 Ní mór dhá bhealach éalaithe ar leith a bheith ag gach crios dóiteáin nó ag gach cuid dóiteáin.

7.2 Ní mór bealaí éalaithe a mharcáil go buan agus go sofheicthe le comharthaí sábháilteachta.

7.3 Ní mór a bheith in ann bealach éalaithe amháin ar a laghad a shroicheadh a théann lasmuigh de chrios dóiteáin eile nó go crios dóiteáin eile nó cuid dóiteáin laistigh d'achar nach faide ná 35 m ó aon chuid de shaoráid beostoic. Tomhaistear an fad dá dtagraítear sa chéad abairt i dtéarmaí méadar atá le clúdach de shiúl na gcos. I gcás saoráidí beostoic oscailte, féadfaidh fad an rúdbhealaigh a bheith 1.5 uair níos faide.

7.4 Ní mór leithead inúsáidte 1.80 m ar a laghad a bheith ag siúlbealaí, pasáistí cobhsaí agus siúlbealaí lárnacha in áiseanna beostoic atá ag fónamh mar bhealach éalaithe i gcás contúirte. De mhaolú ar an gcéad abairt, i saoráidí beostoic do mhuca, is leor leithead inúsáidte 1.20 m ar a laghad le haghaidh siúlbealaí lárnacha a osclaíonn ar shráideanna beatha agus a fheidhmíonn mar bhealach éalaithe i gcás contúirte.

8 Imeachtaí le haghaidh tarrtháil ainmhithe

8.1 Ní mór na toisí a leagtar amach i dTábla 2 ar a laghad a bheith ag bealaí amach ó shaoráidí beostoic, ag brath ar an speiceas lena mbaineann.

Tábla 2: Líon agus íosmhéid na mbealaí amach, de réir speicis

Speicis ainmhithe	uaslíon na n-ainmhithe in aghaidh an imeachta	Íosleithead slí amach in m	Íosairde slí amach in m
Eallach, seachas eallach óg agus laonna	50	1.80	2.00
Eallach óg	75	1.80	2.00
Laonna	100	1.50	2.00
Bainteoirí	400	0.90 ¹⁾	1.50
Muca ramhraithe	100	0.90 ¹⁾	1.50
Muca pórúcháin agus cránacha breithe	40	0.90 ¹⁾	1.50
Caoirigh	250	2.40	1.50
Capaill (treoraithe)	35	1.80	2.00

Capaill (go Banracha)	-	1.20	2.00
Éineoil:	-	4.00 ²⁾	4.00 ²⁾

¹⁾ Beidh na bealaí amach ó na siúlbealaí lárnacha do mhuca 1.20 m ar leithead ar a laghad.

²⁾ De rogha air sin, féadfar flapaí asraoin reatha a úsáid, a gcinnear a méid de réir speiceas na héanlaithe clóis.

8.2 Ba cheart leithead an chosáin ghaolmhair ar a laghad a bheith ag bealaí amach eile atá beartaithe le haghaidh tarrthála. Níor cheart caolú ar na bealaí amach a bheith níos mó ná 15 cm.

8.3 Ní mór limistéir lasmuigh a sholáthar inar féidir na hainmhithe a choinneáil ó chrios dóiteáin amháin nó ó chuid dóiteáin amháin ar a laghad.

8.4 Déanfar limistéar na mbealaí amach, na limistéir lasmuigh agus na cosáin a nascann iad sin a shoilsiú de réir mar is gá.

8.5 I gcás ina bhfuil sé beartaithe ainmhithe a choinneáil istigh i gcás dóiteáin, déanfar comhlíonadh an chuspóra cosanta dá dtagraítear i bpointe 2 a léiriú ar leithligh trí bhíthin innealra iomchuí. Trí mheán an innealra, CO neamhchriticiúil agus CO₂ ní mór tiúchain nó teochtaí a áirithiú, e.g. trí bhíthin innealra chun córais deataigh nó córais ceo uisce a bhaint, ar córais iad a aistríonn chuig oibriú leanúnach i gcás dóiteáin a bhfuil sé beartaithe iad a choinneáil (féach freisin Institiúid Teicneolaíochta Karlsruhe (KIT), an Lárionad Taighde um Theicneolaíocht Cosanta Dóiteáin (ed.), Brandschutzforschung der Länder der Bundesrepublik Deutschland Nr. 178: Effektiver, effizienter und wirtschaftlicher Brandschutz bei Massentierhaltung, ag Dipl.-Ing. Jürgen Kunkelmann, Karlsruhe Nollaig 2016).

9 Trealamh teicniúil le haghaidh foirgneamh

9.1 Leagtar síos ceanglais maidir leis na rátaí malairte aeir is gá sna cóid chleachtais a aithnítear go ginearálta (mar shampla: DIN 18910:2017-08) agus sonraíochtaí eile sna rialacha maidir le leas ainmhithe.

9.2 Ní mór innealra le haghaidh eastóscadh deataigh a chasadh air go huathoibríoch, ráta malartaithe aeir 20 uair ar a laghad a áirithiú agus teocht 300 °C a sheasamh ar feadh 30 nóiméad ar a laghad. Ní mór do na córais sreangaithe leictreacha leanúint de bheith ag feidhmiú ar feadh an ama chéanna ar a laghad i gcás dóiteán seachtrach. Ní mór soláthar leordhóthanach aeir soláthair a léiriú. Baineann sé seo freisin le córais aerála a úsáid chun deatach a bhaint.

9.3 Maidir le córais mheicniúla le haghaidh eastóscadh deataigh agus córais ceo uisce le hathrú go hoibríocht leanúnach i gcás dóiteáin, a úsáidtear le haghaidh coincheap teaghaise i gcomhréir le pointe 8, ní mór bearta iomchuí a sholáthar don soláthar i gcás ina gcliseann ar an soláthar cumhachta ginearálta.

9.4 I saoráidí beostoic dúnta le córais sábháilteachta agus níos mó ná crios dóiteáin amháin, ní mór soláthar cumhachta ar leithligh a chinntiú do gach crios dóiteáin. Caithfidh córas leictreach gach crios dóiteáin a bheith in ann príomhlasc lipéadaithe a mhúchadh.

9.5 Ní mór inbhéartóirí córais fhótavoltaigh ar dhíonta saoráidí beostoic a bheith suite i seomra atá inrochtana don bhriogáid dóiteáin agus scartha ó sheomraí eile le ballaí deighilte lasairmhoilitheach agus dúnadh daingean-lasairmhoilitheach dóiteáin agus féin-dúnta. Murab amhlaidh an cás, ní mór do na hinbhéartóirí a bheith achar leordhóthanach ó shuiteálacha struchtúracha.

9.6 Ní mór do shaoráidí beostoic a bheith feistithe le cosaint tintreach sheachtrach. Saoráidí beostoic ina bhfíoraítear comhlíonadh an chuspóra sábháilteachta dá dtagraítear i bpointe 2 i gcoincheap teaghaise agus úsáid á baint as córais mheicniúla, ní mór cosaint borrrha a bheith acu freisin (cosaint inmheánach ar thintreach).

9.7 I gcomhréir le § 29 den Reacht Cigireachta Foirgníochta, déanfaidh cigirí aitheanta iniúchadh ar chórais theicniúla a fhónann chun an cuspóir sábháilteachta a bhaint amach. Is é bliain amháin an t-eatramh cigireachta le haghaidh cigireachtaí tréimhsiúla.

10 Córais braite dóiteáin

10.1 Ní mór do shaoráidí beostoic a bheith feistithe le córais braite dóiteáin.

10.2 Cuirfear an brath dóiteáin ar aghaidh láithreach chuig lárionad rialaithe na briogáide dóiteáin atá freagrach go háitiúil.

10.3 Córais braite dóiteáin atá deartha, toisithe agus forghníomhaithe go teicniúil i gcomhréir le DIN 14675-1:2020-01 i gcomhar le DIN VDE 0833-1:2014-10 agus 2:2017-10, meastar go gcomhlíonann siad na ceanglais tógála mura bhforchuirtear ceanglais níos déine sa nós imeachta tógála.

11 Múchtóirí dóiteáin.

11.1 Greamófar múchtóirí dóiteáin iniompartha ionas go mbeidh siad ar fáil go héasca ag gach bealach isteach, agus marcálfar iad agus coimeádfar réidh lena n-úsáid i gcónaí iad. Ní mór do chumas múchta dóiteáin iomlán na múchtóirí dóiteáin iniompartha 48 n-aonad gníomhaire múchta ar a laghad a bheith acu in aghaidh an chreasa dóiteáin nó in aghaidh an rannáin dóiteáin. I gcás trealamh ina bhfuil múchtóirí dóiteáin, ní mór cloí leis na rialacháin theicniúla maidir le hionaid oibre.

11.2 Is féidir naisc sconna uisce le píobáin atá suiteáilte go buan a áireamh mar mhúchtóirí dóiteáin. Ní mór fad 10 m ar a laghad a bheith sna píobáin. Ní mór an ráta sreafa a bheith 50 l/nóim ar a laghad.

12 Rialacháin um shábháilteacht ó dhóiteán, pleananna comhraicthe dóiteáin agus oibleagáidí oibreoirí

12.1 De réir § 51 LBauO M-V, ní mór d'oibreoir na saoráide beostoic rialacháin sábháilteachta dóiteáin a dhréachtú i gcomhaontú leis an roinn dóiteáin inniúil. Sonrófar ann na bearta is gá chun daoine agus ainmhithe a tharrtháil i gcás contúirte. Ní mór treoir a thabhairt don phearsanra oibríochta maidir leis na rialacháin um shábháilteacht ó dhóiteán agus oibriú an trealaimh múchta dóiteáin ag tús a bhfostaíochta agus uair amháin sa bhliain ar a laghad ina dhiaidh sin.

12.2 Ní mór treoir a thabhairt don bhriogáid dóiteáin atá freagrach go háitiúil faoi na coinníollacha ar an láthair.

12.3 Tá an t-oibreoir freagrach freisin as éifeachtacht agus sábháilteacht oibríochtúil leanúnach na gcóras sábháilteachta.

12.4 Maidir le saoráidí beostoic i gcomhréir leis na Treoirí seo, féadfaidh an roinn dóiteáin fhreagrach pleananna comhordaithe comhraicthe dóiteáin a éileamh más gá.

13 Meastóireacht

Déanfar meastóireacht rialta ar na Treoirí seo agus tabharfar cothrom le dáta iad de réir thorthaí na meastóireachta. Déanfar an mheastóireacht den chéad uair an 1 Bealtaine 2027.

14 Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh na rialacháin riaracháin seo i bhfeidhm an lá tar éis lá a bhfoilsithe.